

2. Այրէն մինչեւ ի Քէն Քրիստոս մեղայ քեզ.  
Բաղում խռովութեանց հետեւեցայ ես...

Զեռ.: Մեր Մատենադարանի թ. 797, 195թ (= Զ. Կ. 288ա). — Աճառեան՝ 8ուց.  
Թաւրիզի, Էջ 61:

3. Այրէն մինչեւ ի Քէն գովեցի գքեզ,  
Այրէն մինչեւ ի Քէն եղբայր մեղայ քեզ...

Զեռ.: թ. 797, 196ա (= Զ. Կ. 289թ):

4. Այրէն մինչեւ ի գիրն վերջին մեղայ ասեմ ես  
Քրիստոսին.

Բաղում բանիւ խռովութեանց հետեւեցաք  
ի հետ շարին...

Զեռ.: թ. 797, 197թ (= Զ. Կ. 292ա):

5. Այս առւտ կենցաղց վերայ ես միայն շուտով  
իսրեցայ.

Թողի զկամքն աստուածային, բանսարկուին ես  
հետեւեցայ...

Զեռ.: թ. 797, 200թ (= Զ. Կ. 296ա):

6. Աստուած, Հայր երկնաւոր զքէն գոհանամ,  
Տէր.

Որ դու զօրացուցեր ըղքո ծառայն Տէր...

Զեռ.: թ. 797, 190թ (= Զ. Կ. 273թ):

— թ. 344, 220ա:

Հրտ.: Հայոց Նոր Ականեր, Էջ 396—  
400 (մեր թ. 344էն):

7. Հայաստանեայց հաղար թըլին, եւ տասնուվեց  
աւելորդին,

Քաջ նահատակ մի ընտրեցաւ, աստուածաշէն  
կաֆայ քաղքին...

Զեռ.: թ. 797, 70թ (= Զ. Կ. 109ա):

— թ. 344, 213ա:

Հրտ.: Հայոց Նոր Ականեր, Էջ 401—  
408 (հջմիածնի խանգարեալ ձեռագիրներէն):

8. Մէկ մարդ մի ճրագ վառեր,  
Բարձր ի տեղ դրեր...

Հրտ.: Մասեաց Աղաւնի 1863, Էջ 264—  
265:

Հ. Ն. Ակինեան



## ՄԱՑԵՆԱԽՈՍԱԿԱՆ

1. FRÉDÉRIC MACLER: Autour de l'Arménie.  
Paris, E. Nourry, 1917, p. XVI, 326. Գ.ԻՆ  
4— Գր.:

Հեղինակն ամփոփած է հոս ի մի իւր զաւ-  
նաղան հայագիտական յօդուածներն, որոնք  
այլեւայլ ժամանակներ լցո տեսած են պար-  
երական հրատարակութեանց մէջ: Անոնք իրենց  
թարմ բովանդակութեամբ միշտ հետաքրքրա-  
կան են եւ ուրախութեամբ միայն կրնանք ող-  
ջունել հեղինակին գաղափարն, որ խորհած է  
մէկ հատորի մէջ գիւրամատչելի ընել զանոնք  
ամէն անոնց, որոնք արեւելեան՝ յատկապէս  
հայկական ինդիրներով կը հետաքրքրութիւն:  
Եւ իրօք ալ ժամանակ մը (1917) երր հայկ,  
հարցն այնպէս կը զբաղցնէր ամբողջ աշխարհ,  
անշահարեր չէին կրնար համարուիլ այն յօ-  
դուածներն, որոնց նպատակն էր ծանօթացնել  
Հայաստան եւ հայկական հարցն գաղղիերէնա-  
խու ժողովուրդներուն:

Հատորիս մէջ ամփոփուած են հետեւեալ  
գրութիւնները.

1. La chaire d'arménien à l'École Nationale et spéciale des langues orientales vivantes (1912), p. 1—65.

2. La question arménienne et la Constitution nationale en Turquie, 1860—1910 (1915), p. 66—81.

3. Les Arméniens en Turquie (1913), p. 82—168.

4. Arménie et Turquie (1913), p. 169—176.

5. Les origines du mouvement arménien I (1915), p. 177—247.

6. Կայսեր II (1917), p. 248—275.

7. L'extermination d'un peuple (1915), p. 276—285.

8. Les Jeunes-Tures et l'Arménie (un point acquis), p. 286—326.

Նոր է միայն վերջին հատուածը: Մատե-  
նին սկիզբը “ծանօւցում” մը (թ. III—XVI)  
կը մատնանշէ մատենագիտական տեղեկութիւն-  
ներ Հայաստանի եւ հայկ. հարցի վերաբերեալ  
հրատարակութեանց մասին, որոնք գիւրա-  
մատչելի կրնան ըլլալ գաղղիերէնախու ժողո-  
վուց, եթէ աւելի միտիլ փափագին հայկական  
հարցին մէջ: Հետաքրքրական է այս մասն ալ:

Հ. Ն. Ա.